

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

*UREDA ZA VETERINARSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

**UREDA ZA VETERINARSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU**

Broj: 03-16-1-897/21

Sarajevo, srpanj 2021. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	5
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	5
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	7
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	9
1. KRITERIJI	9
2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
4. PRORAČUN	11
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	12
5.1.1 Bruto plaće i naknade plaća	12
5.1.2 Ugovorene usluge.....	12
5.1.3 Troškovi materijala	13
5.1.4 Troškovi zakupa	13
5.1.5 Donacije	13
5.2 Pregled prihoda i primitaka	14
5.3 Bilanca stanja	14
5.3.1 Popis sredstava i obveza	14
6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA.....	15
7. JAVNE NABAVE.....	16
8. OSTALO	17
8.1 IT sustav	17
9. KOMENTARI	18
PRIVICI	18

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured)** koja obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2020. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Ureda prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2020. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o **Uredu** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo **Ureda** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su temeljeni na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi s revizijom finansijskih izvješća **Ureda** za 2020. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ureda za 2020. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o **Uredu** sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *Ured je nastavio s praksom netransparentnog angažmana osoba temeljem ugovora o djelu (točka 6. Izvješća);*
- *odsustvo zahtjeva za dostavljanje garancije za ozbiljnost ponude i dobro izvršenje ugovora u procedurama javnih nabava (točka 7. Izvješća);*
- *slabosti u funkcioniranju IT sustava (točka 8.1. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo **Ureda** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Ureda**, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 17.03.2021. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o financiranju institucija BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju izvršio je finansijsku reviziju Ureda za 2019. godinu, sačinio Izvješće o finansijskoj reviziji te izrazio pozitivno mišljenje na finansijska izvješća Ureda i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pozornosti na neusklađenost Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH i netransparentan angažman osoba temeljem ugovora o djelu.

U Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji Ureda za 2019. godinu, Uredu su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih slabosti. Ured je postupio sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i izvijestio nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u cilju nadilaženja nepravilnosti identificiranih u Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu.

Uvidom u poduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

R.br.	Ocjena realizacije preporuka	Realizirana	Realizacija u tijeku	Nerealizirana
1.	Ured je putem resornog ministarstva uputio Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu prema Vijeću ministara BiH, ali Vijeće ministara BiH još uvijek nije dalo suglasnost na dostavljeni prijedlog.			
2.	Još uvijek nije uspostavljen sustav financijskog upravljanja i kontrole vezano za ažuriranje registra rizika te uspostavu sustava izvješćivanja za praćenje najznačajnijih rizika.			
3.	Ured je nastavio s praksom angažmana osoba temeljem ugovora o djelu na poslovima istim ili sličnim predviđenim sistematizacijom radnih mjesta.			
4.	Ured je na vrijeme okončao radnje vezano za godišnji popis sredstava, potraživanja i obveza za 2020. godinu.			
5.	Nije izvršeno prilagođavanje kako bi ADNAOMIS sustav (sustav za praćenje bolesti životinja) mogao preuzimati podatke od AIMCS sustava.			
6.	Nisu osigurana sredstva za provedbu nultog popisa koji je preduvjet za potpuno korištenje AIMCS sustava (sustav za identifikaciju i kontrolu kretanja životinja).			

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Ured je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Ustrojstvo i rukovođenje: Rukovodstvo Ureda čine direktor, zamjenik direktora i tajnik Ureda koje je 04.10.2016. godine imenovalo Vijeće ministara BiH na razdoblje od četiri godine. Pokrenuta je procedura izbora novog rukovodstva Ureda te je raspisan javni oglas za popunjavanje radnih mjesta direktora, zamjenika direktora i tajnika Ureda. U vrijeme pisanja Izvješća o reviziji (ožujak 2021. godine) procedura izbora je još uvijek bila u tijeku.

Ured još uvijek nije uskladio Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu s Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH i Odlukom o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustrojstva organa uprave BiH. Ured je u proteklom razdoblju pribavio potrebna mišljenja nadležnih institucija te je Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu 04.09.2020. godine prosljedio Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH na daljnje postupanje. Informirani smo kako je Ministarstvo dostavljeni materijal prosljedilo ka Generalnom tajništvu Vijeća ministara 08.09.2020. godine.

Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Ureda se našao na dnevnom redu sjednice Vijeća ministara BiH održane 16.12.2020. godine, ali isti nije razmatran jer je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH povuklo materijal s dnevnog reda sjednice.

Unutarnja revizija: Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH¹ i Odluci o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH², unutarnju reviziju u Uredu bi

¹ Službeni glasnik BiH, broj 27/08, 32/12

² Službeni glasnik BiH, broj 49/12

trebalo obavljati Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Utvrđeno je kako u 2020. godini jedinica unutarnje revizije Ministarstva nije planirala niti obavljala unutarnju reviziju u Uredu.

Financijsko upravljanje i kontrola: Sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH³, za uspostavu, razvoj i provedbu financijskog upravljanja i kontrole odgovoran je rukovoditelj institucije.

Ured još uvijek nije u potpunosti implementirao sustav financijskog upravljanja i kontrole sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH⁴, Priručniku za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Revizijskim postupcima utvrđeno je kako Ured tijekom godine nije ažurirao registar rizika te kako još uvijek nije uspostavljeno sustav izvješćivanja rukovoditelja institucije o najznačajnijim rizicima.

PREPORUKA 1

Potrebno je unaprijediti sustav financijskog upravljanja i kontrole vezano za ažuriranje registra rizika te uspostaviti sustav izvješćivanja za praćenje najznačajnijih rizika.

4. PRORAČUN

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu⁵, Uredu su odobrena sredstva u iznosu od 4.734.000 KM. S obzirom na to kako je Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu usvojen tek 29. srpnja 2020. godine, financiranje Ureda u prvih sedam mjeseci 2020. godine, vršeno je temeljem Odluke o privremenom financiranju institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za razdoblje siječanj - ožujak 2020. godine⁶, Odluke o privremenom financiranju institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za razdoblje travanj – lipanj 2020. godine⁷ i Odluke o privremenom financiranju institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za razdoblje srpanj – rujan 2020. godine⁸. U ovom razdoblju Ured nije imao na raspolaganju kapitalne izdatke.

Sukladno Instrukciji o prestrukturiranju rashoda proračunskih korisnika za 2020. godinu, Ministarstvo financija i trezora BiH je, na temelju zahtjeva Ureda, donijelo Odluku o prestrukturiranju rashoda Ureda u iznosu od 30.000 KM. Odlukom su povećana raspoloživa sredstva na poziciji naknada troškova uposlenih, a umanjena sredstva na poziciji ugovorenih i drugih usluga. Prestrukturiranje je uzrokovano nepredviđenim okolnostima te je ocijenjeno kao opravdano.

³ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

⁶ Odluka Vijeća ministara BiH broj 183/19

⁷ Odluka Vijeća ministara BiH broj 28/20

⁸ Odluka Vijeća ministara BiH broj 126/20

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Ured je sačinio Godišnje finacijsko izvješće za 2020. godinu i dostavio ga mjerodavnim tijelima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnje izvješće je sačinjeno sukladno Pravilniku o finacijskom izvješćivanju institucija BiH i Instrukciji za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna proračunskih korisnika za razdoblje od 01.01. do 31.12.2020. godine.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

Ured je u 2020. godini realizirao ukupno 4.613.772 KM, što je za oko 800.000 KM manje u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnog iznosa rashoda, na rashode iz neposredne potrošnje odnosi se 4.407.386 KM (izvršenje 93% od odobrenih sredstava), a izvršenje novčanih donacija iznosilo je 206.386 KM (izvršenje 74% od raspoloživih sredstava).

Finacijski značajni rashodi odnose se na: bruto plaće i naknade plaće (2.012.641 KM), ugovorene i druge posebne usluge (1.495.798 KM), naknade troškova uposlenih (363.005 KM), troškove materijala (230.402 KM) i unajmljivanje imovine (87.856 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

5.1.1 Bruto plaće i naknade plaća

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2020. godine iskazane su u iznosu od 2.012.641 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 1.222.549 KM, a porezi i doprinosi 790.092 KM.

Plaće su isplaćene za prosječno 80 uposlenih koliko je i odobreno proračunom za 2020. godinu. Ured je na 31.12.2020. godine imao ukupno 79 uposlenih. Bruto plaće i naknade plaća, kao i naknade troškova uposlenih, isplaćene su sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH za stalno uposlene u Uredu.

Dodatak na plaću: Odlukom o utvrđivanju dodatka na plaću na temelju posebnih uvjeta radnog mjesta za uposlene u Uredu⁹, utvrđen je dodatak na osnovnu plaću uposlenih u visini od 15% za veterinarske inspektore koji obavljaju poslove na graničnim veterinarskim prijelazima. Tijekom godine ovaj dodatak je obračunat za uposlene u odjelu granične veterinarske inspekcije.

Raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda: U posljednja tri mjeseca 2020. godine primijenjena je Metodologija za raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda tako da je u viši platni razred pomjereno ukupno 11 uposlenih. Od tog broja, u prvi platni razred unaprijeđeno je njih osam, dok su u drugi platni razred unaprijeđena tri uposlena. Napredovanje je izvršeno na temelju rješenja direktora Ureda zbog stjecanja više razine obrazovanja kao i na temelju ocjenjivanja državnih službenika i uposlenika u posljednje dvije, odnosno četiri godine.

5.1.2 Ugovorene usluge

U strukturi realiziranih ugovorenih usluga, finacijski značajniji iznosi se odnose na laboratorijske usluge (980.395 KM) te usluge za suzbijanje zaraza kod životinja (323.961 KM).

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 24/09

Laboratorijske usluge se najvećim dijelom odnose na praćenja rezidua (štetne supstance) u živim životinjama i proizvodima životinjskog podrijetla koje se provodi u cilju zaštite zdravlja domaćih potrošača i stvaranja preduvjeta za nesmetanu trgovinu proizvodima životinjskog podrijetla sa trećim i zemljama Europske unije. Laboratorijske pretrage se vrše kod ovlaštenih i akreditiranih laboratorija koje su izabrane na temelju prethodno provedene procedure izbora dobavljača sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH.

Usluge suzbijanja zaraza kod životinja nastale su na temelju cijepljenja malih preživara protiv bruceloze. Kampanja cijepljenja provedena je na cijelom području Bosne i Hercegovine. Cijepljenje malih preživara na terenu vrše veterinarske stanice koje na temelju zaključenih ugovora Uredu ispostavljaju fakture.

Nisu uočene nepravilnosti pri realizaciji ovih troškova.

5.1.3 Troškovi materijala

Troškovi materijala najvećim dijelom se odnose na troškove materijala za obilježavanje stoke, odnosno ušnih markica (71.973 KM), troškove pasoških knjižica za kućne ljubimce (40.365 KM) i laboratorijskog materijala (38.504 KM). Materijal je za potrebe Ureda nabavljan od dobavljača izabranih nakon provedenih otvorenih postupaka izbora najpovoljnijeg dobavljača sukladno Zakonu o javnim nabavama. Na bazi uzorka, testirana je realizacija pojedinih ugovora te nisu utvrđeni značajniji problemi pri realizaciji ugovora.

5.1.4 Troškovi zakupa

Rashodi za unajmljivanje imovine i opreme odnose se na unajmljivanje prostora i zgrada u iznosu od 64.072 KM, unajmljivanje skladišnog prostora (19.783 KM) te na unajmljivanje parking prostora (4.000 KM). Zakup prostora se najvećim dijelom odnosi na zakup prostora u Banjoj Luci u kojem je smještena Agencija za označavanje životinja. Predmet ugovora o zakupu sa fizičkom osobom je 275,73 m² poslovnog prostora za koji se plaća mjesečna zakupnina od 4.258 KM i 426 KM poreza na prihod od imovine, kao i skladišnog prostora od 113,51 m² za koji se plaća mjesečna zakupnina od 1.135 KM i 114 KM poreza na prihod od imovine.

5.1.5 Donacije

Ured je u 2020. godini raspolagao sredstvima koja potiču iz donacija u iznosu od 277.748 KM. Za praćenje realizacije ovih projekata uspostavljeni su zasebni projektni kodovi u ISFU sustavu, a evidentirana su tri projekta. Sredstva su realizirana sukladno definiranim odredbama zaključenih ugovora s donatorima i internim pravilima i procedurama Ureda.

Ukupna realizacija doniranih sredstava u 2020. godini iznosila je 206.386 KM, a neutrošena sredstva u iznosu od 71.362 KM su prenesena u 2021. godinu. Financijski najznačajniji projekt je „Jačanje izvoznog potencijala i poboljšanje konkurentnosti BiH poljoprivrednih proizvođača“, a koji je financirala Švedska agencija za međunarodnu suradnju i razvoj (SIDA). Radi se o projektu provedbe programa nastavka borbe protiv bruceloze malih preživara. Temeljem ovog projekta Ured je u 2020. godini raspolagao s 204.551 KM. U tekućoj godini utrošeno je 204.406 KM, a ostatak sredstava će biti vraćen donatoru.

Sredstva su najvećim dijelom utrošena za plaćanje usluga za suzbijanje zaraza kod životinja (120.323 KM) te ostalih medicinskih i laboratorijskih usluga (50.000 KM).

5.2 Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 01.01. do 31.12.2020. godine, iskazani su u iznosu od 7.407.594 KM, što je za 221.594 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane proračunom za 2020. godinu.

Ostvareni prihodi odnose se na: prihode od izvršenih veterinarskih pregleda na graničnim prijelazima (6.656.239 KM), prihode od izdanih veterinarsko-zdravstvenih rješenja (412.497 KM), prihode od obrade i izdavanja veterinarskih certifikata (318.139 KM) te ostale prihode (20.719 KM).

Prihodi se naplaćuju sukladno Pravilniku o uvjetima uvoza i provoza živih životinja, sirovina, proizvoda i nusproizvoda životinjskog podrijetla, veterinarskih lijekova i hrane za životinje u BiH, Odluci o visini naknade za obvezne veterinarsko-zdravstvene preglede u prometu preko granice BiH, Odluci o visini naknade za izdavanje certifikata te Naredbi o uplatnim računima za administrativne pristojbe. Prihodi se naplaćuju prije izdavanja rješenja i veterinarskih certifikata jer su korisnici dužni uz zahtjev za izdavanje istih priložiti i propisane uplatnice. Periodično se usuglašavaju evidentirani prihodi u Glavnoj knjizi s podacima iz informacijskog sustava za kontrolu, praćenje i evidentiranje uvoznih, izvoznih i provoznih pošiljki animalnog porijekla (VIS sustav). Prihodi iskazani u VIS sustavu su za 2.961 KM veći u odnosu na prihode evidentirane u Glavnoj knjizi. Navedena razlika se javlja zbog prihoda uplaćenih koncem godine, a koji u VIS sustavu nisu evidentirani u godini na koju se odnose.

5.3 Bilanca stanja

Ukupna aktiva Ureda na 31.12.2020. godine iznosila je 1.150.824 KM, a sastoji se od kratkoročnih potraživanja (24.119 KM) i neotpisane vrijednosti stalnih sredstava (1.126.705 KM). Kratkoročna potraživanja se najvećim dijelom (23.419 KM) odnose na potraživanja na ime povrata PDV-a temeljem novčanih donacija.

Pasiva Ureda iskazana je u zbrojnom iznosu od 1.688.373 KM, a čine je kratkoročne tekuće obveze (359.998 KM), obveze prema uposlenim za plaće i naknade (195.984 KM), kratkoročna razgraničenja (5.686 KM) i izvori sredstava (1.126.705 KM). Kratkoročne tekuće obveze se najvećim dijelom (343.327 KM) odnose na obveze prema dobavljačima. Obveze prema uposlenim odnose se na obveze za bruto plaće i naknade za prosinac 2020. godine koje su izmirene početkom 2021. godine.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

5.3.1 Popis sredstava i obveza

Na temelju odluke direktora Ureda o godišnjem popisu i formiranju povjerenstava za popis od 01.12.2020. godine, popisana su stalna sredstva, sitan inventar i obrasci na graničnim prijelazima, obveze i potraživanja, izdani i naplaćeni certifikati, ušne markice za obilježavanje životinja, izdana i naplaćena rješenja te laboratorijski i ostali materijal na 31.12.2020. godine. Sačinjeno je izvješće središnjeg popisnog povjerenstva 09.02.2021. godine i istog dana je usvojena Odluka o izvješću središnjeg popisnog povjerenstva o izvršenom potpunom godišnjem popisu imovine i obveza sa stanjem na 31.12.2020. godine.

Provedenom revizijom smo utvrdili kako je Povjerenstvo ispravno količinski izvršilo popis sitnog inventara i zaliha materijala i robe na skladištu. Međutim, nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom iz razloga što Ured popisani materijal ne iskazuje u Glavnoj knjizi. Naime, prilikom nabave materijala, materijal se ne evidentira u poslovnim knjigama Agencije, već se vode prirodne evidencije zaliha materijala. Sukladno Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH, Ured bi popisane zalihe trebao evidentirati u Glavnoj knjizi na poziciji zaliha.

PREPORUKA 2

Potrebno je da Ured zalihe materijala evidentira u svojim poslovnim knjigama na način propisan Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.

6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu Uredu su odobrena sredstva za 80 uposlenih dok je na 31.12.2020. godine bilo 79 uposlenih. Tijekom godine je samo jedna osoba uposlena na određeno vrijeme i to na poziciji Operator za obradu podataka. Naime, nakon provedenog javnog oglasa uposlena je osoba koja obavlja poslove po ugovoru o djelu već duže vrijeme, do povratka uposlenice s porodiljskog odsustva.

Za državnu službenicu koja je tijekom prošle godine angažirana kao zamjena do povratka uposlene s neplaćenog odsustva, u svibnju 2020. godine je istekao ugovor o radu na određeno vrijeme dok je jedna uposlenica sporazumno prekinula ugovor o radu u prosincu 2020. godine. Tijekom godine nije bilo unapređenja državnih službenika i uposlenika.

Ured je za 2020. godinu ocjenjivao državne službenike i uposlenike, a izvješća o ocjenjivanju državnih službenika prosljedila Agenciji za državnu službu BiH.

Ugovori o djelu: Ured je u 2020. godini na ime rashoda za ugovore o djelu u neto iznosu isplatio 139.633 KM, od čega se 114.633 KM odnosi na sredstva iz proračuna, a ostatak na sredstva iz donacija. Ukupni neto rashodi po ovom osnovu su za 21.318 KM manji

Angažmani temeljem ugovora o djelu prisutni su dulje vremensko razdoblje i odnose se na poslove koji su isti ili slični poslovima redovitih radnih mjesta.

u odnosu na prethodnu godinu iz razloga što je u svibnju 2020. godine osoba koja je dulje vrijeme obavljala poslove po ugovoru o djelu, uposlena na određeno vrijeme do povratka uposlenice s porodiljskog odsustva, dok je u ožujku prestao angažman osobe koja je na temelju ugovora o djelu obavljala poslove javnih nabava. Angažirano je ukupno 25 izvršitelja kojima je isplaćena naknada na mjesečnoj razini u rasponu od 180 KM do 1.000 KM.

Na poslovima iz djelokruga rada Ureda, kao što su administracija i održavanje baze podataka, kontrola ušnih markica, kontrola faktura i dokumentacije za unos u ISFU sustav, provedba procedura javnih nabava, kontrola obrazaca i slično, angažirano je ukupno 14 osoba na dulje vremensko razdoblje, od čega sedam osoba tijekom cijele godine. Za ove angažmane utrošeno je ukupno 107.420 KM.

Poslovi koje su obavljale osobe angažirane putem ugovora o djelu su isti ili slični poslovima redovitih radnih mjesta, a predmet ugovora nije određeni posao, odnosno konkretna zaokružena cjelina koja za rezultat ima određeni proizvod. Angažiranje na temelju ugovora o djelu konstantno je prisutno u duljem vremenskom razdoblju i pored preporuka iz revizijskih

izvješća prethodnih godina. Ovakav, netransparentan angažman osoblja koji nije privremenog karaktera, pored ostalog, problematičan je i s poreznog gledišta.

Smatramo kako je praksa angažiranja osoba putem ugovora o djelu netransparentna i neprihvatljiva za javni sektor. Ovakav angažman bi eventualno bio opravdan u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji se javljaju povremeno.

PREPORUKA 3

Potrebno je da Ured detaljno analizira angažman osoba putem ugovora o djelu, a posebice za poslove koji predstavljaju obavljanje redovitih poslova iz djelokruga rada Ureda.

7. JAVNE NABAVE

Ured je donio plan javnih nabava za 2020. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama¹⁰. Za svaki postupak javne nabave, odlukom direktora, formirano je povjerenstvo za javne nabave koje provodi postupak.

Prema prezentiranim podacima, Ured je u 2020. godini proveo 11 postupaka javnih nabava iz tekućih izdataka. Od tog broja, provedeno je pet otvorenih i šest konkurentskih postupaka. Ostale nabave iz tekućih kao i nabave iz kapitalnih izdataka provedene su putem izravnog sporazuma. Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 754.990 KM (739.250 KM iz tekućih izdataka i 15.740 KM iz kapitalnih izdataka). Predmetom revizije bile su financijski značajnije i prema profesionalnoj prosudbi revizora rizičnije procedure javnih nabava (nabava laboratorijskih usluga za analizu rezidua veterinarskih lijekova i kontaminanata u vrijednosti od 393.070 KM, nabava bjanko ušnih markica za označavanje goveda u vrijednosti od 102.540 KM, nabava vakuum epruveta i igala za potrebe provedbe monitoringa bruceloze kod goveda u vrijednosti od 31.900 KM, nabava internet usluga u vrijednosti od 11.110 KM, nabava laboratorijskih usluga monitoringa virusnih bolesti riba i monitoringa avijarne influence kod peradi i divljih ptica u vrijednosti od 19.718 KM i nabava kompjutorskog materijala u vrijednosti od 39.758 KM). Nisu uočene značajnije nepravilnosti u pogledu primjene općih načela Zakona o javnim nabavama.

Postupcima revizije utvrdili smo kako Ured nije u postupcima javnih nabava zahtijevao garancije za ozbiljnost ponude i garancije za dobro izvršenje ugovora, a koje su predviđene člankom 61. Zakona o javnim nabavama. Pribavljanjem garancija u procedurama gdje je to potrebno i moguće, Ured bi osigurao mehanizam za zaštitu svojih interesa u postupcima javnih nabava kao i kontinuitet javnih nabava.

PREPORUKA 4

Ured treba zahtijevati instrumente osiguranja ponude u slučajevima definiranim Zakonom o javnim nabavama kako bi se umanjio rizik od neprofesionalnog ponašanja ponuđača.

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

8. OSTALO

8.1 IT sustav

Informacijski sustav Ureda i Agencije za obilježavanje životinja je kompleksan i sastoji se od četiri bitna sustava: sustav za kontrolu, praćenje i evidentiranje uvoznih, izvoznih i provoznih pošiljki animalnog podrijetla na graničnim prijelazima (VIS), sustav za praćenje bolesti životinja (ADNAOMIS), sustav za identificiranje i kontrolu kretanja životinja (AIMCS) i informacijski sustav u sjedištu Ureda u sklopu kojeg je i DMS sustav (sustav za upravljanje dokumentima). Revizijom informacijskog sustava sagledano je stanje u odnosu na prethodna izvješća i dane preporuke.

Korištenjem konzultantskih usluga izrađena je tehnička specifikacija za nabavu novog VIS sustava te je provedena nabava i implementiranje istog. VIS sustav je u produkciji od druge polovice 2017. godine čime je okončana prva faza projekta. Podaci u VIS sustav su migrirani i integrirani. Spomenuti sustav koriste granični veterinarski inspektori. U planu je druga faza kroz koju bi se izvršila nadogradnja ovog sustava, međutim, nadogradnja još uvijek nije izvršena.

ADNAOMIS sustav još uvijek nije prilagođen kako bi mogao prikupljati podatke od strane AIMCS sustava putem web servisa, odnosno nije ostvareno povezivanje AIMCS s ADNAOMIS sustavom. Prethodno je uspostavljen komunikacijski kanal kao preduvjet za implementiranje web servisa i povezivanje AIMCS i ADNAOMIS sustava.

PREPORUKA 5

Neophodno je završiti potrebno prilagođavanje kako bi ADNAOMIS sustav mogao preuzimati podatke od strane AIMCS sustava.

AIMCS sustav posjeduje implementiran podsustav za popis domaćih životinja. Spomenuti podsustav ima implementirane funkcionalnosti georeferenciranja imanja korištenjem GPS-a (Global Positioning System - sustav globalnog pozicioniranja) pametnih telefona. Nije planirano korištenje postojećih PDA (Personal Digital Assistant) uređaja zbog njihove zastarjelosti. Trenutačno se koristi dio aplikacije za goveda, ali još uvijek ne i dio aplikacije za ovce, koze i svinje. Da bi se implementirane funkcionalnosti koristile, neophodno je provesti nulti popis životinja. Prethodno su provedene aktivnosti u smislu omogućavanja kontinuiteta dobivanja podataka kako bi se počeli koristiti i dijelovi aplikacije koji se trenutačno ne koriste. Usvojen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obilježavanju životinja u BiH. Za provedbu nultog popisa još uvijek nisu osigurana potrebna proračunska sredstva te stoga ovaj popis nije proveden.

PREPORUKA 6

Potrebno je osigurati sredstva za provedbu nultog popisa kao preduvjeta za potpuno korištenje AIMCS sustava. Također, sugeriramo da se AIMCS sustav koristi u što većem opsegu dok se ne realizira nulti popis.

9. KOMENTARI

Ured nije u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2020. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće, bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2020. godinu.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Danijel Jozić, viši revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Munevera Baftić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za financijsku reviziju

Anisa Jusić, revizor, v.r.

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete financijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Enes Alić, revizor, v.r.

Željko Čavar, revizor, v.r.

Nerman Velić, IT revizor, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2020. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2020. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2020. godinu

Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračuna	Postotak 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	4,714,000	0	4,714,000	4,388,970	93
Bruto plaće i naknade	2,077,000		2,077,000	2,012,641	97
Naknade troškova uposlenih	336,000	30,000	366,000	363,005	99
Putni troškovi	54,000		54,000	21,777	40
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	69,000		69,000	44,922	65
Izdaci za energiju i kom. usluge	50,000		50,000	31,831	64
Nabava materijala	249,000		249,000	230,402	93
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	57,000		57,000	27,775	49
Unajmljivanje imovine i opreme	100,000		100,000	87,856	88
Izdaci za tekuće održavanje	101,000		101,000	63,614	63
Izdaci za osiguranje	13,000		13,000	9,349	72
Ugovorene i druge posebne usluge	1,608,000	-30,000	1,578,000	1,495,798	95
2. Kapitalni izdaci	20,000	0	20,000	18,416	92
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme	20,000		20,000	18,416	92
Nabava ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i invest. održavanje			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
				0	
4. Proračun-neposredna potrošnja(1+2+3)	4,734,000	0	4,734,000	4,407,386	93
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	277,748	206,386	74
Jačanje i upravljanje zdravlja akvakulturom			4,697	1,980	
Poboljšanje kontrola zdravlja životinja i nusproizvoda životinjskog podrijetla u BiH			68,500		
Jačanje izvoznog potencijala i poboljšanje konkurentnosti BiH poljoprivrednih proizvođača			204,551	204,406	100
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	4,734,000	0	5,011,748	4,613,772	92

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 25.02.2021. godine.

Direktor:
Ljubomir Kalaba

Bilanca stanja na 31.12.2020. godine

Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine

Tablica II.

Opis	31.12.2020.	31.12.2019.	Postotak 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	24,119	110,331	22
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja	24,119	110,331	22
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	1,126,705	1,349,815	83
Stalna sredstva	5,428,277	5,681,409	96
Ispravka vrijednosti	4,301,572	4,331,595	99
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	1,126,705	1,349,815	83
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	1,150,824	1,460,146	79
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	561,668	784,072	72
Kratkoročne tekuće obveze	359,998	567,568	63
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	195,984	216,504	91
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	5,686		
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	1,126,705	1,349,815	83
Izvori sredstava	1,126,705	1,349,815	83
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	1,688,373	2,133,887	79

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na nivou Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 25.02.2021. godine.

Direktor:
Ljubomir Kalaba

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ured) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2020. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilniku o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015.). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. (Službeni glasnik BiH, 46/20) i pratećim naputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Ureda.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 03.03.2021. godine

Direktor:

Ljubomir Kalaba